

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Ivony Šubrtové a Mgr. Ondřeje Bartoše ve věci

navrhovatele: **Ing. P. R.**

za účasti:

- 1. Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové
- 2. ANO 2011**
za které jedná zmocněnkyně Bc. J. H.
- 3. SILNÍ LÍDŘI pro kraj – ODS, KDU-ČSL a VÝCHODOČEŠI**
za které jedná zmocněnec P. Š.
- 4. Čtyřkoalice STAROSTOVÉ, TOP 09, HDK, LES**
za které jedná zmocněnkyně Ing. R. M., DiS.
- 5. HLAS samospráv – pro spravedlivý rozvoj Královéhradeckého kraje**
za které jedná zmocněnec P. N.
- 6. SPD, Trikolora, PRO a Svobodní**
za které jedná zmocněnec Z. K.
- 7. STÁČILO! Koalice Komunistické strany Čech a Moravy a České strany národně sociální**
za které jedná zmocněnec Ing. L. N.

o návrhu na neplatnost hlasování ve volbách do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje konaných ve dnech 20. a 21. 9. 2024,

takto:

- I. Návrh se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Navrhovatel se podáním doručeným soudu dne 25. 9. 2024 domáhá rozhodnutí o neplatnosti hlasování ve volbách do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje konaných ve dnech 20. a 21. 9. 2024 ve smyslu § 90 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“),
2. Navrhovatel uvádí, že volil v Královéhradeckém kraji, okrese Trutnov, obci xx, okrsku č. x. Volil stranu č. 41 (Čtyřkoalice STAROSTOVÉ, TOP 09, HDK, LES), která v daném okrsku obdržela 14 hlasů. Navrhovatel zaškrtl preferenční hlasy u 4 kandidátů a ví o dalších voličích, kteří tak rovněž učinili. V oficiálních výsledcích voleb na internetových stránkách Českého statistického úřadu (volby.cz) ovšem žádné preferenční hlasy pro

kandidáty volební strany č. 41 uvedené nejsou. Přitom dle výsledků voleb v daném okrsku žádný odevzdaný hlas nebyl neplatný. Výsledky voleb proto navrhovatel považuje za zmatečné.

3. Ostatní účastníci se k návrhu ve stanovené lhůtě nevyjádřili.

Splnění procesních podmínek

4. Soud ověřil, že návrh byl podán včas, osobou k tomu oprávněnou [§ 53 odst. 1 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev krajů“)], k soudu věcně i místně příslušnému a splňuje všechny formální náležitosti na něj kladené. Soud proto přistoupil k jeho věcnému posouzení.

Posouzení věci soudem

5. Podle § 53 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev krajů může návrh na neplatnost hlasování podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování. Podle odstavce 4 citovaného ustanovení návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta.
6. Soud nejprve uvádí, že podle ustálené judikatury Ústavního soudu vycházející z demokratického principu legitimacy veřejné moci, podle něhož je lid jejím zdrojem a v této roli se podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb (čl. 1 odst. 1 a čl. 2 odst. 1 Ústavy), platí pro volební soudnictví vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04). Řízení ve věcech volebního soudnictví vychází z ústavního principu ochrany rozhodnutí, které vzešlo z vůle většiny vyjádřené svobodným rozhodováním a respektujícím práva menšiny. Úprava ověřování voleb je založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti (princip potenciální kauzality), přičemž možnou příčinnou souvislost nelze vykládat jako pouhou abstraktní možnost. Z čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod vyplývá právo zvoleného kandidáta na nerušený výkon funkce po stanovené časové období. Povinností volebního soudu je proto zkoumat, do jaké míry mělo nebo mohlo mít porušení zákona vliv na výsledek hlasování, který je nutno chápat nikoliv ve smyslu mechanického součtu odevzdaných hlasů v jednom volebním okrsku, nýbrž ve vztahu k účelu a cíli takového hlasování, kterým je rozhodnutí o zvolení konkrétních kandidátů a určení pořadí jejich náhradníků. „Výsledek“ hlasování v jednom volebním okrsku, ve smyslu počtu odevzdaných hlasů, nemá hodnotu sám o sobě, nýbrž až v rámci jeho zohlednění při určení zvolených kandidátů (viz nález Ústavního soudu ze dne 12. 12. 2006, sp. zn. I. ÚS 768/06). Rozhodnutí voličů může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. III. ÚS 3673/14).
7. Na tato východiska navazuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. např. usnesení ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb. NSS, dostupné na www.nssoud.cz), z níž vyplývají v obecné rovině tři základní předpoklady pro vyhovění

- volebnímu návrhu: 1. nezákonnost, tzn. porušení některých ustanovení volebního zákona, popř. zákonů souvisejících; 2. vztah mezi touto nezákonností a zvolením kandidátů, jejichž zvolení je napadeno volebním návrhem a 3. zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu těchto kandidátů. Intenzita nezákonnosti musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, nebyl by určitý kandidát zřejmě vůbec zvolen.
8. Podmínky pro vyhovění volebnímu návrhu byly dále zpřísněny novelou volebních zákonů provedenou zákonem č. 322/2016 Sb. Zásah volebního soudu již není podmíněn pouhou potencialitou vlivu zjištěné protizákonnosti na výsledek hlasování či volby kandidáta, nýbrž je nutné, aby porušení zákona výsledek skutečně ovlivnilo, a to hrubým způsobem (v podrobnostech viz body 19 až 23 usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2018, č. j. Vol 16/2018-33).
 9. Současně platí, že i na výkon soudnictví ve věcech volebních se v plné míře uplatní ústavní požadavky na nestrannost soudů (čl. 36 odst. 1 Listiny). Nestrannost volebních soudů se projevuje mj. tím, že návrhy na neplatnost voleb posuzují v podobě, v jaké byly podány, a nemohou je dotvářet či domýšlet. Formulace návrhu je věcí navrhovatele a soud je v tomto ohledu nemůže jakkoli nahrazovat, jinak by vybočil ze své role nestranného rozhodce sporu. Opačným postupem by volební soud nejen nepřipustně zvýhodňoval navrhovatele a ztěžoval procesní obranu jiných účastníků řízení, ale popíral by též zásadu dispoziční a koncentrační (vyplývající z § 93 odst. 3 s. ř. s., podle kterého zmeškání lhůty k podání návrhu nelze prominout) a princip rychlosti rozhodování o návrzích ve věcech voleb (srov. – *mutatis mutandis* – usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 9. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 25/18, bod 31).
 10. Soud na základě výše uvedených východisek posuzoval, zda navrhovatel tvrdil takové porušení zákona o volbách do zastupitelstev krajů, které hrubě ovlivnilo výsledek volebního procesu.
 11. Ačkoliv se navrhovatel domáhá vyslovení neplatnosti hlasování ve volebním okrsku č. x v obci xx (poznámka soudu: v této obci existuje pouze jeden volební okrsek), nepoukazuje na taková porušení volebního zákona, která by případně musela být odstraněna opakovaným hlasováním (tj. opakovaným projevem vůle voličů ve volebních místnostech). Tvzení navrhovatele se týká pouze správnosti sčítání hlasů a posuzování hlasovacích lístků, a návrh tak v podstatě směřuje proti volbě kandidátů, kteří získali na základě hlasů voličů mandát (srov. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 21. 10. 2020, č. j. 55 A 113/2020-56). Navrhovatel poukazuje na to, že v daném volebním okrsku nebyly započteny nejméně jím udělené čtyři preferenční hlasy pro nespécifikované kandidáty volební strany č. 41.
 12. Soud uvádí, že dle § 43 odst. 1 věty druhé zákona o volbách do zastupitelstev krajů do skrutinia postupují pouze politické strany, politická hnutí a koalice, které v rámci kraje získaly alespoň 5 % z celkového počtu platných hlasů v kraji. K politickým stranám, politickým hnutím a koalicím, které podmínku podle odstavce 1 nesplnily, a k hlasům pro ně odevzdaným se nadále nepřihlíží (§ 43 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev krajů). Přednostní (preferenční) hlasy se tedy uplatní teprve tehdy, pokud politická strana, politické hnutí nebo koalice získá 5 % z celkového počtu odevzdaných platných hlasů. K přednostním hlasům se ani v tomto případě nepřihlíží automaticky, nýbrž pouze tehdy,

jestliže některý z kandidátů získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 5 % z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto volební stranu v rámci kraje (§ 43 odst. 7 zákona o volbách do zastupitelstev krajů).

13. Ze zápisu o výsledku voleb do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje vyplývá, že z celkového počtu 147 956 odevzdaných obálek bylo 146 420 platných hlasů (98,96 %). Hranici 5 % překročila volební strana ANO 2011, která získala 50 581 hlasů (34,54 %), volební strana SILNÍ LÍDŘI pro kraj – ODS, KDU-ČSL a VÝCHODOČEŠI, která získala 39 045 hlasů (26,66 %), volební strana Čtyřkoalice STAROSTOVÉ, TOP 09, HDK, LES, která získala 17 792 hlasů (12,15 %), volební strana SPD, Trikolora, PRO a Svobodní, která získala 9 414 hlasů (6,42 %), volební strana HLAS samospráv – pro spravedlivý rozvoj Královéhradeckého kraje, která získala 10 324 hlasů (7,05 %), a volební strana STAČILO! Koalice Komunistické strany Čech a Moravy a České strany národně sociální, která získala 7 572 hlasů (5,17 %). Jiné volební strany hranice 5 % z celkového počtu platných hlasů v kraji nedosáhly.
14. Ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku č. x v obci xx vyplývá, že zde bylo odevzdáno 100 obálek, z toho 100 platných hlasů. Z celkového počtu 100 platných hlasů získala 10 hlasů volební strana HLAS samospráv – pro spravedlivý rozvoj Královéhradeckého kraje, 6 hlasů volební strana SPD, Trikolora, PRO a Svobodní, 1 hlas Česká pirátská strana, 33 hlasů volební strana ANO 2011, 1 hlas volební strana PRO KRAJINU – Zelení, Změna pro Hradec a nezávislí, 14 hlasů volební strana Čtyřkoalice STAROSTOVÉ, TOP 09, HDK, LES, 34 hlasů volební strana SILNÍ LÍDŘI pro kraj – ODS, KDU-ČSL a VÝCHODOČEŠI a 1 hlas volební strana STAČILO! Koalice Komunistické strany Čech a Moravy a České strany národně sociální.
15. Dále ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku č. x v obci xx vyplývá, že přednostní hlasy byly vyznačeny u čtyř volebních stran. V případě volební strany HLAS samospráv – pro spravedlivý rozvoj Královéhradeckého kraje byl započten 1 přednostní hlas pro kandidáta č. 48. V případě volební strany ANO 2011 bylo započteno 8 přednostních hlasů pro kandidáty č. 1, 2, 4, 5 a 35. V případě volební strany SILNÍ LÍDŘI pro kraj – ODS, KDU-ČSL a VÝCHODOČEŠI bylo započteno 41 přednostních hlasů pro kandidáty č. 1, 2, 3, 4, 5, 12 a 20. V případě volební strany STAČILO! Koalice Komunistické strany Čech a Moravy a České strany národně sociální byly započteny 4 přednostní hlasy pro kandidáty č. 1, 4, 28 a 42. Ostatním volebním stranám včetně volební strany č. 41 (Čtyřkoalice STAROSTOVÉ, TOP 09, HDK, LES) nebyl započítán žádný přednostní hlas. Zápis o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku č. x v obci xx je podepsán všemi členy volební komise včetně zapisovatele a neobsahuje žádné výhrady ani námítky proti obsahu zápisu.
16. K věci samé soud uvádí, že musel především zodpovědět otázku, zda má provést přepočtení hlasů odevzdaných ve volbách do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje ve volebním okrsku č. x obci xx. Podle rozhodovací praxe správních soudů je totiž při přezkumu výsledků voleb třeba primárně vycházet z předpokladu, že zveřejněné výsledky odpovídají skutečné vůli voličů. Pouze pokud navrhopatel předloží důkazy vyvracející tuto domněnku, nebo alespoň zvlášť závažné indicie, které jsou způsobilé vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb, může soud přistoupit k přepočtu hlasů a k přezkoumání správnosti jejich posouzení (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2006, č. j. Vol 82/2006-51).

17. Navrhovatel předložil tvrzení obsahující indicii o tom, že podle dostupných výsledků voleb ve volebním okrsku č. x v obci x nebyly řádně započteny přednostní hlasy pro jednu z volebních stran (nejméně 4 přednostní hlasy, které sám udělil). Takové prohlášení je obecně považováno za indicii způsobilou zpochybnit výsledek voleb (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. Vol 18/2014-46). Pokud by se potvrdilo, že skutečný počet přednostních hlasů udělených kandidátům v rámci volební strany Čtyřkoalice STAROSTOVÉ, TOP 09, HDK, LES byl jiný, než který je uveden v zápisu o průběhu a výsledku hlasování, mohlo by to mít vliv na konečné pořadí kandidátů této strany a na skutečnost, kteří kandidáti této strany byli do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje zvoleni, a kteří nikoliv.
18. Soud proto přistoupil ke kontrole odevzdaných 14 hlasů (hlasovacích lístků) pro volební stranu č. 41 a ověření toho, zda některý z kandidátů dle vůle voličů obdržel přednostní hlasy. Soud zjistil, že jednotliví kandidáti volební strany č. 41 (Čtyřkoalice STAROSTOVÉ, TOP 09, HDK, LES) ve volebním okrsku č. x v obci xx obdrželi následující počet přednostních hlasů: 1 přednostní hlas obdržel kandidát č. 2, 5 přednostních hlasů obdržel kandidát č. 5, 1 přednostní hlas obdržel kandidát č. 8, 1 přednostní hlas obdržel kandidát č. 9, 2 přednostní hlasy obdržel kandidát č. 18, 1 přednostní hlas obdržel kandidát č. 19, 2 přednostní hlasy obdržel kandidát č. 40. Celkem kandidáti volební strany č. 41 obdrželi ve volebním okrsku č. x v obci xx 13 přednostních hlasů, přičemž tyto přednostní hlasy nebyly v rozporu se skutečností zapsány do zápisu o průběhu a výsledku hlasování.
19. Tyto přednostní hlasy soud následně přičetl k získaným přednostním hlasům jednotlivým kandidátům volební strany Čtyřkoalice STAROSTOVÉ, TOP 09, HDK, LES dle zápisu o výsledku voleb do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje.
20. Po uvedeném zápočtu v rámci kraje tak kandidát č. 2 obdržel 1831 přednostních hlasů ($1830 + 1$), kandidát č. 5 obdržel 581 přednostních hlasů ($576 + 5$). Na zvolení obou těchto kandidátů do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje soudem připočtené přednostní hlasy nemají žádný vliv.
21. Kandidát č. 8 pak v rámci kraje obdržel 514 přednostních hlasů ($513 + 1$), kandidát č. 9 obdržel 568 přednostních hlasů ($567 + 1$), kandidát č. 18 obdržel 453 přednostních hlasů ($451 + 2$), kandidát č. 19 obdržel 210 přednostních hlasů ($209 + 1$) a kandidát č. 40 obdržel 246 přednostních hlasů ($244 + 2$). Soudem připočtené přednostní hlasy nemají vliv na skutečnost, že žádný z těchto kandidátů nebyl za volební stranu Čtyřkoalice STAROSTOVÉ, TOP 09, HDK, LES zvolen do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje (tj. neovlivnilo to jejich pořadí).
22. Z § 43 odst. 7 zákona o volbách do zastupitelstev krajů totiž vyplývá, že k přednostním hlasům se přihlíží tehdy, jestliže některý z kandidátů získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 5 % z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto volební stranu v rámci kraje. Volební strana č. 41 (Čtyřkoalice STAROSTOVÉ, TOP 09, HDK, LES) v rámci kraje získala 17 792 hlasů, 5 % z této sumy je 889,6. K tomu, aby některý z kandidátů č. 8, 9, 18, 19 a 40 „postoupil“ a získal přednostně mandát na úkor kandidáta s lepším pořadím na hlasovacím lístku, by potřeboval nejméně 890 přednostních hlasů. Jak je uvedeno výše v tomto usnesení, žádný z kandidátů č. 8, 9, 18, 19 a 40 volební strany č. 41 takový počet přednostních hlasů v Královéhradeckém kraji nezískal ani poté, co soud přepočítal přednostní hlasy pro kandidáty této volební strany v obci Suchovršice.

23. Nezapočítání přednostních hlasů pro kandidáty volební strany č. 41 ve volebním okrsku č. x v obci xx tak nemohlo ovlivnit výsledek hlasování ve volbách do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje a nemohlo se nikterak promítnout do složení Zastupitelstva Královéhradeckého kraje ani pořadí jednotlivých kandidátů či náhradníků této volební strany.
24. S ohledem na výše uvedené soud dospěl k závěru, že byt ve volebním okrsku č. x v obci xx došlo k porušení volebního zákona nezapočtením 13 přednostních hlasů pro kandidáty volební strany č. 41, toto pochybení nebylo způsobilé hrubě ovlivnit výsledek hlasování ve volbách do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje (resp. zvolení konkrétních kandidátů a určení pořadí jejich náhradníků). Ačkoliv se potvrdila tvrzení navrhovatele, jeho volebnímu návrhu nelze vyhovět.
25. Uvedený závěr je v souladu s postupem soudů ve volebních věcech. Např. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 29. 1. 2007, sp. zn. IV. ÚS 787/06, uvedl, že *„volební soudnictví je založeno na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti.“* Dále např. Krajský soud v Ostravě v usnesení ze dne 13. 11. 2006, č. j. 22 Ca 411/2016, uvedl, že i v případě správného postupu volební komise by byly výsledky voleb stejné, je třeba návrh jako nedůvodný zamítnout.

Závěr a náklady řízení

26. S ohledem na výše uvedené soud návrh jako nedůvodný zamítl.
27. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 93 odst. 4 s. ř. s., podle nějž v řízení o neplatnosti voleb, neplatnosti hlasování nebo neplatnosti volby kandidáta nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.). Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Hradec Králové 14. října 2024

JUDr. Magdalena Ježková
předsedkyně senátu